

TASA-ARVOINEN JA YHDENVERTAINEN KUNTA

Seta ry:n kunnallisvaalivoitot 2008

Asuinpaikan valinta ja yhdenvertainen kohtelu ovat perustuslakiin kirjattuja oikeuksia. Kunnilla on keskeinen rooli näiden oikeuksien toteutamisessa ihmisten arjessa. Kunnat tuottavat keskeiset hyvinvointipalvelut terveydenhoidosta peruskoulutukseen ja vapaa-aikapalveluihin.

Arviolta noin kymmenessä suomalaisessa kuuluu seksuaali- tai sukupuoli vähemmistöihin. Lukumäärällisesti heitä on satoja tuhansia – enemmän kuin suomenruotsalaisia tai maahanmuuttajia. Seksuaali- ja sukupuoli vähemmistöt ovat tasaisemmin jakautuneet koko maahan kuin useat muut vähemmistöt.

Suomalaisessa yhteiskunnassa esiintyy edelleen syrjiviä asenteita seksuaali- ja sukupuoli vähemmistöjä kohtaan. Syrjintä ja epäasiallinen kohtelu ovat usein rakenteissa sisällä. Palvelujärjestelmät ja kuntien työntekijät eivät välttämättä tunnista kyseisiin vähemmistöihin kuuluvia, heidän elämäntilannettaan ja erityiskysymyksiä.

Jokaisessa suomalaisessa kunnassa on pystyttävä takaamaan laadukkaita palvelut ja kuntalaisen hyvinvointi riippumatta henkilön seksuaalisesta suuntautumisesta, sukupuoli-identiteetistä tai sukupuolen ilmaisusta. Yhdenvertainen ja syrjimätön kunta lisää kaikkien kuntalaisten hyvinvointia ja ehkäisee syrjäytymistä. Eri-laisuus on rikkaus ja voimavara. Vähemmistöjen aseman turvaavat kunnat ovat dynaamisia ja vetovoimaisia asuinpaikkoja.

1. MONIPERUSTAINEN YHDENVERTAISUUS-SUUNNITELMA JOKAISEEN KUNTAAN

Kunnan on turvattava eri vähemmistöihin kuuluvia laadukkaita palveluita yhdenvertaisesti. Kuntia työntantajana sitovalla yhdenvertaisuus- ja tasa-arvo-suunnitelmalla voidaan lisätä kunnan työntekijöiden tiedollisia resursseja kohdata seksuaali- ja sukupuoli vähemmistöön kuuluvia ja siten edistää yhdenvertaisuuden toteutumista. Jokaisessa kunnassa tulee laatia yhdenvertaisuussuunnitelma, jonka työministeriön suosituksen mukaan tulee kattaa kaikki yhdenvertaisuussalissa mainitut syrjinnälle alttiit ryhmät. Tasa-arvosuunnitelmissa tulee huomioida se tosiasia, että tasa-arvolaki koskee myös sukupuoli vähemmistöjä.

3. KUNNAN ON TURVATTAVA JOKAISEN KUNTALAISEN IHMISSARVOINEN VANHUUS

Seksuaali- ja sukupuoli vähemmistöjen asema on kokenut viime vuosikymmenten aikana nopeasti. Synynä, rikoksena ja sairautena pidetyistä henkilöistä luultuun omaisuudesta on tullut yhdenvertaisuuskysymys. Monet seksuaali- ja sukupuoli vähemmistöihin kuuluvat ikäihmiset empivät edelleen puhua avoimesti omasta itsästään ja elämästään. Osa näistä ikäihmisistä pelkää - toimintakykynsä ja lähihoiveverkostojensa heiketessä - joutuvansa uudelleen salaamaan seksuaaliseen suuntautumiseensa tai sukupuolensa ilmaisun. Kuntien vanhustyössä on kiinnitettävä huomiota ikääntyvien seksuaali- ja sukupuoli vähemmistöihin kuuluvien kuntalaisten asemaan.

2. HOMO- JA TRANSFOBISEEN LASTEN JA NUORTEN KIUSAAMISEEN ON PUUTUTTAVA PONTEVASTI JOKAISESSA KUNNASSA

Sukupuolen ja seksuaaliseen suuntautumiseen liitetty oletukset rajoittavat lasten ja nuorten mahdollisuuksia kasvaa ja kehittyä täysipainoisesti. Liian moni lapsi ja nuori joutuu kiusatuksi ja kohtaa syrjintää päiväkodeissa, kouluissa ja nuorisotoiminnassa oman tai lähiöomaisen seksuaaliseen suuntautumiseen tai sukupuoli-identiteettiin ja sen ilmaisuun takia. Syrjintä, kiusaaminen ja asiallinen tiedon puute vaikeuttavat nuorten ja lasten elämää ja lisäävät syrjäytymisriskiä. Kuntien opetus- ja nuorisotoimissa on kiinnitettävä erityistä huomiota syrjäytymisuhan alla elävien lasten sekä nuorten selviytymiseen.

4. KANSALAISTOIMINNAN TUKEMINEN ON KUNTIEN JA KANSALAISTEN ETU

Vireä kansalaistoiminta on kaikkien kuntalaisten etu. Seta ry:n jäsenjärjestöjen toiminta on avoimena kaikille seksuaaliseen suuntautumiseen, sukupuoli-identiteettiin ja sen ilmaisuun katsojattomana. Paikalliset Setat tarjoavat monelle kuntalaiselle ainutlaatuisia mahdollisuuksia tavata toisia seksuaali- ja sukupuoli vähemmistöihin kuuluvia, heidän ystäviään ja perheenjäseniään. Setoissa tehdään myös ammatillista sosiaalityötä ja järjestetään vertaistukitoimintaa. Kuntien tulee turvata tämän työn rahoitus ja sen merkitys tulee tunnustaa osana kuntien ja koko kansalaisjärjestösektorin tarjoamien palvelujen kokonaisuutta.